

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobce: **Ing. J. Č.**, zastoupený JUDr. Josefem Ticháčkem, advokátem se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem se sídlem Tychonova 1, Praha 6, adresa pro doručování: **Sekce legislativní a právní Ministerstva obrany**, Odbor pro právní zastupování, nám. Svobody 471, Praha 6, proti rozhodnutí velitele vojenského útvaru 1762 Žatec ze dne 1. 7. 2010, č. j. 502/1/1/2010-1762, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2013, č. j. 8 Ad 16/2010 – 38,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 4. 2013, č. j. 8 Ad 16/2010 – 38, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí velitele vojenského útvaru 1762 Žatec ze dne 1. 7. 2010, č. j. 502/1/1/2010-1762, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí velitele vojenského útvaru 1824 Žatec ze dne 24. 5. 2010, č. j. 453/6-1/2009-1824. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo vrátit České republice – Ministerstvu obrany k náhradě nákladů spojených se zvýšením vzdělání žalobce na Vysoké škole pozemního vojska ve Vyškově v době od 23. 10. 2002 do 31. 7. 2005 částku 22.500 Kč a dále k náhradě nákladů spojených se zvýšením vzdělání žalobce na odborném kurzu pro důstojníky Rangers ve Fort Benning, Georgia, USA s jazykovou částí v DLI AFB Texas v době od 17. 5. 2006 do 21. 7. 2006 částku 75.000 Kč. V celkové výši bylo tedy žalobci uloženo vrátit částku 97.500 Kč.

Městský soud žalobě vyhověl a zrušil rozhodnutí velitele vojenského útvaru 1762 Žatec napadené žalobou a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. O náhradě nákladů řízení rozhodl městský soud tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.200 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Josefa Ticháčka.

Rozsudek Městského soudu v Praze

Žalobce v žalobě k městskému soudu namítal, že výpočet náhrady za jeho vzdělání na Vysoké škole pozemního vojska ve Vyškově byl proveden v rozporu s vyhláškou č. 265/1999 Sb., o stanovení doby setrvání ve služebním poměru vojáků z povolání (dále jen „vyhláška č. 265/1999 Sb.“) a že dohoda o rozšíření vzdělání v zahraničním kurzu ze dne 10. 5. 2006 jej k náhradě nákladů nezavazuje. Žalobce též uvedl konkrétní argumentaci k těmto námitkám.

Městský soud se nejprve zabýval námitkou žalovaného, že žalovaný není pasivně legitimován. Přitom dospěl k závěru, že dohody o rozšíření kvalifikace, z nichž by měl vyplývat závazek žalobce uhradit České republice náhradu nákladů spojených se zvýšením jeho vzdělání, byly uzavřeny s Českou republikou – Ministerstvem obrany jako organizační složkou státu a s rektorem-velitelem Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově. Vojenské útvary rozhodovaly podle § 14 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb, o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, podle kterého příslušná organizační složka průběžně sleduje, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zejména včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťuje, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv. Příslušnou organizační složkou státu však nejsou v projednávané věci vojenské útvary, nýbrž Ministerstvo obrany. Městský soud rovněž v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 45/2012 - 19.

Podle názoru městského soudu dohoda o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 neobsahuje náležitosti podle § 60 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání a je proto neplatná. Městský soud přisvědčil žalobci, že označení odborného kurzu pro důstojníky Rangers ve Fort Bennis, Georgia, USA, s jazykovou účastí v DLI AFB Texas, nelze považovat za uvedení stupně vzdělání nebo druhu kvalifikace a způsobu jejího získání.

Soud dále bez dalšího zdůvodnění uvedl, že žalobci vznikl služební poměr vojáka z povolání dnem 23. 10. 2002 a zanikl dne 10. 11. 2009 odnětím hodnosti. Žalobce tedy ze svého závazku setrvat ve služebním poměru po dobu 66 měsíců odsloužil 51 měsíců. Neodsloužený závazek činí 15 měsíců.

Dále soud konstatoval, že zatímco dohoda o zvýšení vzdělání, kterou žalobce uzavřel s rektorem-velitelem Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově dne 23. 10. 2002 obsahuje *expressis verbis* ustanovení týkající se zániku služebního poměru podle § 18 písm. c), d), g), a j) a § 19 odst. 1 písm. d), f) až l) zákona o vojácích z povolání, dohoda sjednaná žalobcem dne 10. 5. 2006 s Českou republikou – Ministerstvem obrany jako organizační složkou státu, takováto ustanovení podtrhující setrvání závazku neobsahuje. Soud tedy musel učinit závěr, že *„takovýto nedostatek smluvního ujednání svědčí ve prospěch žalobce a přisvědčit tak jeho žalobní námitce“*.

Městský soud proto napadené rozhodnutí zrušil podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) pro vady řízení, neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Kasační stížnost

Kasační stížností ze dne 26. 4. 2013 napadá rozsudek městského soudu žalovaný (dále „stěžovatel“) a odkazuje na důvody podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

pokračování

Stěžovatel předně nesouhlasí s provedeným posouzením neplatnosti dohody o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 a namítá, že výklad provedený městským soudem je v rozporu se zásadou spravedlnosti a je natolik formalistický, že hraničí s šikanózním výkonem práva. O stupni vzdělání nebo druhu kvalifikace nelze mít podle názoru stěžovatele pochyb při označení odborného kurzu pro důstojníky Rangers ve Fort Benning, Georgia, USA s jazykovou částí v DLI AFB, Texas. Stěžovatel namítá, že mezi účastníky nebylo nikdy pochyb o tom, jakého kurzu, resp. jakého stupně vzdělání nebo kvalifikace se žalobce zúčastní a jakým způsobem jich dosáhne. Ve spojení s dalšími údaji obsaženými v této dohodě o rozšíření vzdělání nemohla být tato dohoda žalobcem v době uzavření vnímána jinak, než jako určitý a srozumitelný projev vůle, týkající se právě tohoto časově a dohodou jasně vymezeného kurzu.

Stěžovatel dále namítá, že v dohodě sice není výslovně vyjádřen závazek žalobce k úhradě poměrné části nákladů při částečném nesplnění závazku setrvat ve služebním poměru z důvodu podle § 18 písm. c) zákona o vojácích z povolání, tento závazek však pro žalobce vyplývá z ust. § 60 odst. 1 in fine a § 60 odst. 4 zákona o vojácích z povolání. Z ust. § 60 odst. 5 zákona o vojácích z povolání naopak a contrario vyplývá, že v případě ukončení služebního poměru vojáka z povolání z důvodu odnětí hodnosti [tedy podle § 18 písm. c) zákona o vojácích z povolání] povinnost uhradit náklady nezaniká.

Podle názoru stěžovatele by soud měl bedlivě zvažovat, zda na straně jednoho či druhého účastníka nedochází k šikanóznímu výkonu práva. Podle stěžovatele v daném případě takto soud nepostupoval a jeho rozhodnutí je tak v rozporu s principem spravedlnosti a rychlého rozhodování.

Závěrem stěžovatel navrhuje zrušení kasační stížnosti napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření ke kasační stížnosti

Žalobce se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 6. 6. 2013. V tomto vyjádření žalobce uvedl, že souhlasí s rozsudkem městského soudu i se závěrem, že dohoda o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 nemá náležitosti a žalobce jí tak není vázán.

Žalobce uvedl, že při uzavření této dohody byl srozuměn s tím, že nastupuje do kurzu v zahraničí, který rozšíří jeho obzory a vylepší možnost komunikace v cizím jazyku, nikterak však nezvýší stupeň jeho dosaženého vzdělání ani stupeň kvalifikace tak, aby se to odrazilo v nároku na jeho další služební zařazení a hodnostní nebo jiné označení. To v dohodě není uvedeno a je pouze vyznačeno místo, kde bude kurz probíhat. Nejde proto o platně uzavřenou dohodu ve smyslu § 60 zákona o vojácích z povolání.

Žalobce dále uvedl, že neporušil závazek setrvat po návratu z odborného kurzu ve služebním poměru po dobu odpovídající délkou pětinasobku doby, kterou v kurzu setrval. Podle názoru žalobce nelze ujednání dohody vykládat jinak než tak, že ve stanovené době neučiní žalobce žádný úkon směřující ke skončení služebního poměru.

Žalobce se neztotožňuje s názorem stěžovatele, že posouzení právního úkonu a jeho výklad v souladu s platným právem je šikanou státu a v rozporu s principem spravedlnosti.

Žalobce navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění formálních náležitostí. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a v řízení o kasační stížnosti za něj jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním vyžadovaným zvláštními zákony pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v dohodě o zvýšení (rozšíření) vzdělání ze dne 10. 5. 2006 je uvedeno, že smluvní strany uzavírají dohodu o zvýšení (rozšíření) vzdělání a vyslání do odborného kurzu pro důstojníky Rangers ve Fort Benning, Georgia, USA s jazykovou částí v DLI AFB, Texas v termínu od 17. 5. 2006 do 21. 7. 2006. Pod touto specifikací je v závorce uvedeno „stupeň vzdělání nebo druh kvalifikace a způsob jejich získání, škola“.

Ust. § 60 odst. 2 zákona o vojácích z povolání přitom stanoví: „*Dohoda se musí uzavřít písemně a musí v ní být uvedeny a) stupeň vzdělání nebo druh kvalifikace a způsob jejich získání, b) doba, po kterou se voják zavazuje setrvat ve služebním poměru, c) druhy nákladů, které bude voják povinen uhradit, nesplní-li svůj závazek setrvat ve služebním poměru, d) nejvyšší celková částka, kterou bude voják povinen uhradit, jinak je dohoda neplatná.*“

Není tedy pochyb o tom, že jednou z náležitostí dohody o rozšíření vzdělání podle § 60 zákona o vojácích z povolání je pod sankcí neplatnosti takové dohody také stupeň vzdělání nebo druh kvalifikace a způsob jejich získání. Podle názoru městského soudu nelze považovat charakteristiku stupně vzdělání nebo druhu kvalifikace obsaženou v dohodě o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 za dostatečnou. Nejvyšší správní soud však na tomto místě odkazuje na závěry, ke kterým dospěl Ústavní soud v nálezu ze dne 14. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 625/03. Podle citovaného nálezu „*Základním principem výkladu smluv je priorita výkladu, který nezakládá neplatnost smlouvy, před takovým výkladem, který neplatnost smlouvy zakládá, jsou-li možné oba výklady. Je tak vyjádřen a podporován princip autonomie smluvních stran, povaha soukromého práva a s tím spojená společenská a hospodářská funkce smlouvy. Není ústavně konformní a je v rozporu s principy právního státu taková praxe, kdy obecné soudy upřednostňují výklad vedoucí k neplatnosti smlouvy, před výkladem neplatnost smlouvy nezakládajícím.*“

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je třeba tento princip interpretace smluv (preference výkladu vedoucího k platnosti smlouvy) vztáhnout i na dohodu o rozšíření vzdělání uzavřenou žalobcem dne 10. 5. 2006. Nejvyšší správní soud ve světle této zásady shledává specifikaci druhu kvalifikace a způsobu jejího získání v dohodě o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 jako dostačující, neboť je z ní zřejmé, že žalobce bude absolvovat odborný kurz pro důstojníky Rangers s jazykovou částí. Dále je zřejmé, že tuto kvalifikaci získá ve Fort Benning, Georgia, USA a jazyková část bude absolvována v DLI AFB, Texas s tím, že je uveden také termín, kdy bude kurz probíhat. Nejvyšší správní soud je tedy toho názoru, že dohoda o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 náležitost podle ust. § 60 odst. 2 písm. a) zákona o vojácích z povolání obsahuje.

Také ostatní náležitosti dle § 60 odst. 2 zákona o vojácích z povolání dohoda ze dne 10. 5. 2006 splňuje. Doba setrvání vojáka ve služebním poměru (pětinásobek délky studia) i nejvyšší celková částka náhrady nákladů za studium (75.000 Kč) a její složení (náklady

pokračování

za služební plat po dobu studijního volna, výdaje na materiální zabezpečení a další výdaje, poskytnuté v souvislosti se studiem) jsou uvedeny způsobem, který nevzbuzuje pochybnosti.

Argumentaci žalobce, že uzavření dohody mu umožní nastoupit do kurzu v zahraničí, který rozšíří jeho obzory a vylepší možnost komunikace v cizím jazyku, nikterak však nezvyšuje stupeň jeho dosaženého vzdělání ani stupeň kvalifikace tak, aby se to odrazilo v nároku na jeho další služební zařazení a hodnostní nebo jiné označení, Nejvyšší správní soud nesdílí. Konstatuje, že uvedení takových informací v dohodě o rozšíření vzdělání ust. § 60 odst. 2 zákona o vojácích z povolání nepožaduje a nelze je tedy považovat za náležitost, bez které je uzavřená dohoda o rozšíření vzdělání neplatná. Ostatně ani dohoda o zvýšení vzdělání ze dne 23. 10. 2002 uzavřená žalobcem ohledně studia na Vojenské vysoké škole ve Vyškově neobsahuje informaci o tom, zda se absolvování tohoto vzdělání promítne v nároku na další služební zařazení nebo hodnostní označení. Podle názoru Nejvyššího správního soudu ostatně ani nelze vyžadovat, aby v dohodě o rozšíření vzdělání podle § 60 zákona o vojácích z povolání byl upraven i vliv na budoucí služební zařazení vojáka po absolvování tohoto vzdělání, neboť služební zařazení nezávisí pouze na kvalifikačních předpokladech vojáka. Podle § 6 odst. 3 zákona o vojácích z povolání „*Voják je služebně zařazován podle splněných kvalifikačních předpokladů, podle závěrů služebního hodnocení a podle doby výkonu služby v hodnosti, přičemž každému služebnímu zařazení odpovídá stanovená hodnost.*“ Je tedy zjevné, že dosažení určité kvalifikace, která je předmětem dohody o rozšíření vzdělání podle § 60 zákona o vojácích z povolání, samo o sobě nemusí být spojeno s jiným služebním zařazením, neboť při stanovení služebního zařazení vojáka z povolání hrají roli také další shora uvedené faktory.

Nejvyšší správní soud též považuje za důvodnou námitku stěžovatele směřující proti závěru městského soudu, který považoval za nedostatek dohody o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 také to, že neobsahuje ustanovení „podtrhující setrvání závazku“, která jsou obsažena v dohodě o rozšíření vzdělání ze dne 23. 10. 2002, která se týkala vzdělání žalobce na Vojenské vysoké škole ve Vyškově.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že dohoda o rozšíření vzdělání ze dne 23. 10. 2002 obsahuje výslovné ustanovení tohoto znění: „*Zanikne-li služební poměr žadatele podle § 18 písm. c), d), g) a j), nebo bude-li žadatel(ka) ze služebního poměru vojáka z povolání propuštěn(a) podle § 19 odst. 1 písm. d), f) až l) zákona č. 221/1999 Sb., dříve než převzatý závazek splní, je povinen(na) uhradit vojenské správě poměrnou část z nákladů vynaložených na jeho (její) přípravu (studium) odpovídající délce nesplněného závazku.*“ Dohoda o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006 pak takové výslovné ujednání neobsahuje. V této dohodě je pouze uvedeno: „*Voják se zavazuje setrvat po skončení studia po dohodnutou dobu ve služebním poměru nebo uhradit náklady spojené se zvýšením nebo rozšířením vzdělání nebo jejich část, nezanikne-li povinnost uhradit náklady ze zákonem stanovených důvodů.*“

Zákon o vojácích z povolání v ust. § 60 odst. 1 (ve znění platném již od 28. 6. 2002) uvádí: „*Služební orgán uzavře s vojákem, který si zvyšuje nebo rozšiřuje vzdělání využitelné pro služební zařazení související s výkonem současného nebo předpokládaného služebního zařazení dohodu, kterou se stát zavazuje umožnit vojákovu zvýšení nebo rozšíření vzdělání. Voják se zavazuje setrvat po skončení studia po dohodnutou dobu ve služebním poměru nebo uhradit náklady spojené se zvýšením nebo rozšířením vzdělání nebo jejich část, a to i tehdy, zanikne-li vojákovu služební poměr před ukončením zvýšení nebo rozšíření vzdělání nebo v jeho průběhu.*“ Ustanovení § 60 odst. 5 zákona o vojácích z povolání vychází z určité konstrukce povinnosti: „*Povinnost uhradit náklady zaniká, zanikl-li služební poměr vojáka podle § 18 písm. e), f), h) a i) nebo podle § 19 odst. 1 písm. a), b), c) a e). Ministr nebo jím zmocněný služební orgán může v mimořádných případech na žádost vojáka částečně snížit nebo zcela prominout povinnost vojáka uhradit náklady, zanikl-li jeho služební poměr z jiných důvodů.*“

Náležitosti dohody o rozšíření kvalifikace jsou taxativně stanoveny již citovaným ust. § 60 odst. 2 zákona o vojácích z povolání, který též stanoví, že pokud dohoda o rozšíření vzdělání nemá tyto náležitosti, je neplatná.

Z ust. § 60 odst. 2 zákona o vojácích z povolání a contrario vyplývá, že mezi zákonem vyžadované náležitosti dohody o rozšíření kvalifikace nepatří výslovné ujednání o tom, v jakých případech je voják povinen uhradit náklady na zvýšení kvalifikace (či poměrnou část těchto nákladů). Nelze tedy dovozovat, že by absence takového výslovného ujednání způsobovala neplatnost uzavřené dohody, a to také s přihlédnutím k ustanovením § 60 odst. 1 a odst. 5 uvedeného zákona, jejichž smysl takový výklad zřetelně neumožňuje ani nenaznačuje jeho přípustnost. Nejvyšší správní soud nezastává ani názor, že by takové ujednání muselo být součástí dohody o rozšíření kvalifikace z jiných důvodů, neboť (jak správně uvádí stěžovatel v kasační stížnosti) tato povinnost je upravena přímo zákonem o vojácích z povolání, konkrétně citovaným ustanovením § 60 odst. 5 tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pro odpovídající informaci vojáka o jeho povinnostech v souvislosti s poskytovaným rozšířením vzdělání je zcela dostačující (byť zákonem výslovně nevyžadovaná) informace o jeho povinnostech i výše citované ujednání dohody o rozšíření vzdělání uzavřené s žalobcem dne 10. 5. 2006, která je vlastně parafrází zákonného textu (ust. § 60 odst. 1 in fine zákona o vojácích z povolání) a ohledně případného zániku povinnosti k úhradě nákladů spojených s rozšířením vzdělání odkazuje na kogentní úpravu provedenou zákonem o vojácích z povolání v ust. § 60 odst. 5.

Nejvyšší správní soud tedy nesdílí závěr městského soudu, že absence výslovného ujednání o tom, v jakých případech je voják povinen uhradit náklady na zvýšení kvalifikace, představuje vadu dohody o rozšíření vzdělání ze dne 10. 5. 2006, která by neměla jít k tíži žalobce ale druhé smluvní strany. V kontextu zmíněné právní úpravy tomu bude ve skutečnosti spíš naopak. Jinými slovy, podrobnější smluvní úpravou by mohlo dojít případně jen k omezení odpovědnosti vojáka k náhradě nákladů. Vzhledem k řešení existence služebního poměru žalobce dle § 18 písm. c), s přihlédnutím § 21 zákona o vojácích z povolání takový výsledek nebylo možné očekávat. Rozsah smluvního ujednání tedy v daném případě nevzbuzuje žádné zásadní pochybnosti o podstatě žalobcových povinností.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval tím, zda rozsudek městského soudu netrpí vadami, ke kterým by musel Nejvyšší správní soud přihlédnout z úřední povinnosti (srov. ust. § 109 odst. 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že rozsudku městského soudu napadenému kasační stížností je třeba vytknout také vadu spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, která se týká konstatování městského soudu, že žalobcův neodsloužený závazek činí 15 měsíců.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je rozhodnutí soudu především tehdy, opírá-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75), nebo pokud soud zcela opomene vypořádat některou z uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, popřípadě rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74). Obdobně je rozhodnutí soudu zatíženo nepřezkoumatelností v případě, že se soud ztotožní se závěry správního orgánu a označí je za správné, přičemž se ale nevypořádá s věcnými či právními námitkami v žalobě uplatněnými proti takovým závěrům (srov. rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 12. 2005, č. j. 4 As 13/2004 - 55), respektive pokud z jeho odůvodnění není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché,

pokračování

mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (srov. rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44).

Uvedený závěr městského soudu je podle názoru Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť městský soud dospěl ohledně délky neodsouzeného závazku žalobce, vzniklého na základě dohody o zvýšení (rozšíření) vzdělání žalobce ze dne 23. 10. 2002, ke stejnému závěru jako správní orgány, aniž by se vypořádal s žalobními námitkami žalobce, který namítal, že ke splnění závazku mu zbývá jiná doba (14 měsíců), a toto tvrzení také blíže argumentačně zdůvodnil. Nejvyšší správní soud zároveň nepřehlédl, že se jedná o vadu významnou v tom smyslu, že by se mohla projevit ve výpočtu výše případné částečné náhrady za vzdělání žalobce.

Nejvyšší správní soud se rovněž zabýval otázkou, zda označení žalovaného v žalobě k městskému soudu nezakládá zmatečnost řízení před městským soudem, ke které by též musel Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti. Rozhodnutí napadené žalobou k městskému soudu vydal velitel Vojenského útvaru 1762 Žatec jako služební orgán ve smyslu § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání a žalobce výslovně označil v žalobě jako žalovaného Ministerstvo obrany. Nejvyšší správní soud však podotýká, že podle ust. § 3 odst. 6 zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky platí, že „*V řízení před soudy jednájí jménem státu zaměstnanci ministerstva pověřeni ministrem. Tito zaměstnanci jednájí za ministerstvo, vojenské správní úřady a služební orgány ozbrojených sil i ve správním soudnictví.*“ V této souvislosti zdejší soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 Ads 126/2012 – 52, argumentačně navazující na další předcházející judikaturu (rozsudek ze dne ze dne 23. 10. 2008, č. j. 1 As 45/2008 – 56), který vychází z toho, že: „...*napadené rozhodnutí vydal ministr obrany, a to v souladu s ustanovením § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání. (...) Podle ustanovení § 3 odst. 6 zákona o ozbrojených silách „v řízení před soudy jednájí jménem státu zaměstnanci ministerstva pověřeni ministrem. Tito zaměstnanci jednájí za ministerstvo (vyráznil soud), vojenské správní úřady a služební orgány ozbrojených sil i ve správním soudnictví.*“ Z tohoto ustanovení lze rovněž podle Nejvyššího správního soudu dovodit, že žalovaným správním orgánem je podle záměru zákonodárce ministerstvo obrany, neboť citované ustanovení předpokládá, že žalovaným může být ve správním soudnictví ministerstvo obrany, nikoli ministr obrany sám. Skutečnost, že správní rozhodnutí vydává v souladu se zákonem o vojácích z povolání ministr obrany, a nikoli ministerstvo obrany, pak zákonodárce zohledňuje tím, že příslušní zaměstnanci musejí mít pověření ministra obrany.“ V projednávané věci je podle názoru Nejvyššího správního soudu situace obdobná. Žalobou napadené rozhodnutí sice nebylo vydáno ministrem obrany, ale bylo vydáno jiným služebním orgánem (velitelem Vojenského útvaru 1762 Žatec). S ohledem na výše citované ust. § 3 odst. 6 zákona č. 219/1999 Sb. lze však dovodit, že nelze považovat za chybné označení žalovaného, pokud jako žalovaný nebyl v žalobě označen přímo služební orgán ale Ministerstvo obrany, které podle citovaného ustanovení jedná za služební orgán v řízení před správním soudem.

Lze tedy uzavřít, že v projednávané věci byl shledán naplněným kasační důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť městský soud neposoudil správně otázku splnění náležitostí dohody o rozšíření kvalifikace žalobce ze dne 10. 5. 2006. Z úřední povinnosti přihlédl Nejvyšší správní soud k důvodu dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. a to ve vztahu k nezdůvodněnému závěru městského soudu ohledně délky doby, která žalobci zbývala ke splnění závazku setrvat ve služebním poměru. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu napadený kasační stížností v souladu s ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku (srov. ust. § 110 odst. 4 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodne v dalším řízení městský soud (srov. ust. § 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu